

## Čís. 12406.

Byla-li odstupní smlouva uzavřena pod odkládací výminkou, že nastupitelé uzavřou spolu co nejdříve sňatek, jest výminka zmařena a nastalo zrušení odstupní smlouvy již tím, že jeden z nastupitelů prohlásil krátce po uzavření smlouvy k právnímu zástupci odstupitele, že sňatek neuzavře a že usedlost nepřevzme. Na tom nic nemění, že nastupitelé pak přece jen sňatek uzavřeli.

(Rozh. ze dne 2. března 1933, Rv I 1778/31.)

Žalovaná uzavřela se žalobcem, svým synem, dne 8. října 1929 smlouvu, již prodala žalobci Juliu Sch-ovi a Františce N-ové usedlost pod podmínkou, že se žalobce Julius Sch. ožení s Františkou N-ovou. Žalobce prohlásil pak opětovně k právnímu zástupci žalované, že se s Františkou N-ovou neožení a že usedlost nechce, posléze však přece s ní uzavřel sňatek. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se manželé Julius Sch. a Františka Sch-ová, po rodu N-ová na žalované splnění odstupní smlouvy. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení věci spatřují odvolatelé v tom, že první soud, ačkoli zjistil, že mezi stranami byla uzavřena dne 8. října 1929 smlouva postupní ve formě notářského spisu o postoupení usedlosti pod odkládací výminkou, že se uskuteční sňatek mezi žalobci, a jakkoli zjistil, že nebylo ujednáno jako podmínka platnosti smlouvy, že se sňatek musí uskutečnit do počátku adventu 1929, přece jen dospěl k závěru, že odkládací výminka byla zmařena, jakkoliv odacím listem jest prokázáno, že výminka ta byla splněna uzavřením sňatku dne 4. ledna 1930. Odvolatelé míní, že nelze považovati za zmaření výminky, když jeden ze snoubenců k třetí osobě, nikoli k druhému snoubenci, prohlásí, že se ženiti nebude, že zmaření výminky by nastalo jen, kdyby jeden ze snoubenců zemřel, stal se nezpůsobilým k uzavření sňatku, nebo kdyby uzavřel sňatek s jinou osobou. Nemůže býti ovšem pochybnosti, že v posléz uvedených případech by výminka byla zmařena, a že by tedy právní účinky na výminku upjaté nenastaly. Jest se proto jen zabývatí otázkou, zda je správný závěr prvního soudu, že podmínka smlouvy byla zmařena, učiněný ze zjištěné skutečnosti, že žalobce Julius Sch. opětovně prohlásil, že se neožení a že usedlost nechce. Není sporu o tom, že v souzeném případě byla postupní smlouva uzavřena pod podmínkou, že se sňatek mezi oběma žalobci uskuteční. Šlo tu tedy o smlouvu pod odkládací podmínkou. Právní jednání doložené výminkou jest ovšem hotovým projevem vůle, avšak právní jeho účinky jsou podmíněné; při doložení odkládací podmínky nevzniká zamýšlený právní poměr nebo jinaké právní účinky, avšak dáno jest čekatelství, které jeví již jisté účinky v zákoně uvedené (§ 16 konk. ř., § 16 vyr. ř., § 221 ex. ř., § 378 ex. ř., § 900 obč. zák.), avšak zmařením odkládací výminky zaniká čekatelství jí založené (srov. Mayr-Dominik »Nauky obecné« str. 166 a násl.). Výminka nemusí zmařena býti vůbec, stačí, je-li zmařena pro tentokráte (srov. Sedláček »Nauky obecné« str. 264). Jest proto zkoumati, zda v souzeném případě podmínka byla

zmařena tím, že žalující Julius Sch. svobodně, vážně, určitě a srozumitelně (§ 869 obč. zák.) učinil k žalované pokud se týče k jejímu právnímu zástupci projev, že podmínku nesplní, že se neožení, že usedlost nechce, a žalovaná se zrušením smlouvy souhlasila. Odvolací soud souhlasí v té příčině plně s názorem prvního soudu, že stačil zjištěný projev prvžalujícího Julia Sch-a ke zmaření odkládací výminky, an opětovně prohlásil, že přivolení k manželství nedá. Nebylo v poměru mezi stranami třeba, by tento projev učinil žalující k spolužalující Františce Sch-ové, ani nebylo třeba, by tentýž projev učinila i spolužalující Františka Sch-ová k žalované nebo k jejímu právnímu zástupci, nýbrž ke zmaření výminky stačilo, že projev ten učinil opětovně Julius Sch. a dokonce písemně prohlásil, že nemůže podmínku splnit, a že se proto smlouva má považovati za neuzavřenou a bezúčinnou. Že ke sňatku nemůže dojít, když jeden ze snoubenců prohlásí, že ke sňatku nesvoluje, jest zřejmo z ustanovení §§ 45, 46 a 69 obč. zák., takže nebylo již třeba souhlasu spolužalující Františky Sch-ové ke zrušení smlouvy postupní, ano zmaření výminky odkládací prvžalujícím Juliem Sch-em mělo v zápětí, že čekatelství založené pro oba žalobce doložením výminky odkládací zaniklo. Nerozhodné je, že dodatečně žalobci přece sňatek uzavřeli, ana v době té již postupní smlouva byla zrušena.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

### D ů v o d y:

Především odkazuje se na důvody napadeného rozsudku, jež stavu věci i zákonu odpovídají a jež vývody dovolání nejsou vyvráceny. Dodává se toto: Odstupní smlouva byla uzavřena pod odkládací výminkou, že nastupitelé uzavřou spolu sňatek. Jak bylo zjištěno, měl býti sňatek uzavřen co nejdříve. Spolužalující Julius Sch. prohlásil však krátce po uzavření smlouvy vážně, určitě a opětovně k notáři, který sepsal odstupní smlouvu a jednal, co se toho týče, za odstupitelku, nyní žalovanou stranu, že se ženiti nebude a odstoupenou usedlost nepřevzme. Prohlášení to, jak správně seznaly nižší soudy, znamenalo za okolností, za kterých k němu došlo, zmaření sňatku a tím také zmaření výminky, pod kterou odstupní smlouva byla uzavřena. Prohlášení ono ke zrušení výminky a tím ke zrušení smlouvy stačilo a nebylo třeba prohlášení ještě druhého snoubence, spolužalobkyně, neboť jen obapolnou vůlí lze sňatek uzavřít, té tu však na straně Julia Sch. podle jeho prohlášení nebylo. Rozmyslil-li se dodatečně jinak, nemohlo to na nastalém zmaření výminky a tím nastalém zrušení smlouvy již nic změnit. Žaloba o dodržení odstupní smlouvy byla zamítnuta právem.

### Čís. 12407.

**Ručení majitele kavárny za škodu z výbuchu balonku naplněného vodíkem. Lhostejno, že balonek byl hozen třetí osobou na návštěvníka, od jehož cigarety se vzňal, a že balonky naplněné vodíkem byly (o Silvestrovské zábavě) připevněny na stěnách a že pro hosty byly připraveny balonky plněné vzduchem.**

(Rozh. ze dne 2. března 1933, Rv I 2067/31.)